

Børnehuset Ådalens Læreplaner 2021

Børnehuset Ådalens Læreplan

Ådalen 2021

Hvem er vi?

Børnehuset Ådalen er en integreret institution der ligger i område nord der består af 10 daginstitutioner med en områdeleder. I Ådalen er der to børnehavestuer med 15-20 børn på hver stue og en vuggestue med 15-18 børn fordelt i to store rum.

Der er en pædagogisk leder, seks pædagoger, tre pædagogiske assistenter, tre faste medhjælpere og en til to løse vikarer tilknyttet huset og vi har en del studerende i praktik som pædagog og pædagogisk assistent.

Vi tilstræber, at børnene bliver selvhjulpne, selvstændige mennesker, som lærer at sige til/fra i samvær med andre. Dette gør vi ved at give dem et udviklende og anerkendende miljø, samt en tryk, struktureret hverdag, med tydelige voksne. Vi benytter forskellige pædagogiske retninger og arbejder med metoder og tiltag, som passer til det enkelte barn, børnegruppe og huset. Og vi anser den sproglige udvikling og legen som bærende elementer i barnets hverdag.

Ådalen er stueopdelt, men samtidig foregår der aktiviteter på tværs af stuerne. Vi mener, at det er vigtigt for et barn at have en tryk base med nogle faste rammer og traditioner og hvor der er børn og voksne, det kender og kan knytte sig til. Dette giver en mulighed for barnet at udforske huset, med en viden om, at det altid kan vende "hjem".

Ude har vi en dejlig naturgrund med et kuperet, bakket terræn, som opfordrer til leg og udfordrer børnenes motorik.

Ådalen ligger i et naturskønt område, som bruges til ture ud af huset.

Første del side 3

Handler om hvordan Børnehuset Ådalen arbejder med de seks læreplanstemaer

Anden del side 18

Er Frederikssund Nords pædagogiske grundlag

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

§ 3 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

I Ådalen giver vi børnene mulighed for at udvikle personlige kompetencer så som.

- Selvværd/selvtillid
- Selvhjulpethed
- Social relationsdannelse

Børnene tilbydes læringsrum som giver dem mulighed for at øve sig i at:

- Finde ud af, hvem er jeg?
- Udtrykke ønsker og behov
- Mestre "personlige" krav
- Sige til og fra
- Læse og forstå de andre børns følelser
- Lære at give udtryk for sin mening og respektere andres
- Lære at udsætte egne behov
- Kunne koncentrere sig og være opmærksom
- Så vidt det er muligt tilbydes barnet adgang til vuggestue og børnehave arealer.

Vi er særlig opmærksom på børn med udfordringer i forhold til personlige kompetencer:

- Vi guider og hjælper det enkelte barn med at læse og forstå egne og andre børns signaler, følelser og initiativer.
- Vi hjælper alle børn med at komme til orde.

I Ådalen understøtter vi de pædagogiske mål ved at:

- Give alle børn plads og rum
- At være opmuntrende, støttende og anerkendende
- Se og tage udgangspunkt i det enkelte barns behov
- Være tydelige og troværdige rollemodeller
- At udfordre børnene og give dem plads til at udfordre sig selv i et rummeligt miljø
- At indgå i forpligtende fællesskaber
- Vi tilbyder børnene alderssvarende aktiviteter
- Øve det enkelte barn i at lære

Eksempler på aktiviteter i Ådalen der fremmer barnets personlige kompetencer:

Vuggestuen

Samling: - Få øje på hinanden og fællesskabet
- Blive set af de andre børn

Måltider: - Barnet øver selv at håndtere mad og drikke og rydde op efter sig

Hverdagen:- Selv tage tøj af og på
- Kravle op på puslebord og i krybber.
- Øve motoriske færdigheder (vende sig, kravle, gå, hoppe, danse etc.)
- Vente på andre, behovsudsættelse.
- Rydde op efter leg.
- De voksne anerkender det enkelte barns følelser og hjælper det med at sætte ord på og søge hjælp eller trøst både fra voksne og andre børn

Børnehaven

Samling: - Øve i at tale foran andre
- Vente på tur
- Være i centrum
- Forholde sig til omverden
- Give og modtage beskeder

Garderobe - Selv tage tøj af/på
- Skabe overblik over egne ting og rydde op efter sig selv

Måltider: - Hygiejne
- Selvhjulpenhed
- Rydde op efter sig selv
- Bede om ting/hjælp

Hverdagen - Lege og arbejde i større og mindre grupper
- Udtrykke ønsker og behov
- Lære at klare håndvask og personlig hygiejne selv
- Selvhjulpenhed

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

§ 5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

I Ådalen giver vi børnene mulighed for at etablere og indgå i relationer, på en hensigtsmæssig og ansvarsbevidst måde.

Børnene tilbydes læringsrum som giver dem mulighed for at øve sig i at:

- Opdage glæden ved samværet med andre
- Kunne dele med andre
- Vente på tur
- Aflæse hinanden
- Udvide empati
- Være aktivt lyttende
- Knytte og bevare venskaber
- Løse og håndtere konflikter
- Hjælpe hinanden
- Have en god omgangstone

Børn med særlige udfordringer i forhold til fællesskabet:

- Vi guider og hjælper det enkelte barn med at læse og forstå egne og andre børns signaler, følelser og initiativer.
- Vi arbejder i varierende gruppestørrelser.
- Vi bruger vores tværfaglige samarbejdspartnere i tæt samarbejde med barnets eller børnegruppens forældre.

I Ådalen understøtter vi de pædagogiske mål ved at:

- Give børnene mulighed for at udtrykke, tanker, følelser og give deres mening til kende
- Give børnene passende opgaver og at hjælpe hinanden
- Være sammen i mindre og større grupper
- De voksne guider børnene
- De voksne er gode rollemodeller
- De voksne har et tydeligt kropssprog
- De voksne har en god omgangstone

Eksempler på aktiviteter i Ådalen der fremmer barnets sociale udvikling:

Vuggestuen

- Temaområder hvor børnene kan lege parallelt og sammen så som i en køkkenkrog, dukkekrog eller tumle på madrassen.
- Aktiviteter ved bordet f.eks. lege med dej, lege hvor de efterligner hinanden. Puslespil hvor de sidder og kigger på sidemandens puslespil.
- Samling, hvor vi har forskellige emner: lytter/taler sammen etc.
- Sætte ord på børnenes følelser/udtryk
- Løse og håndtere konflikter ved at sætte ord på,
- Tydelige voksne.

Børnehaven

Materialet "Fri for mobberi" der bygger på fire værdier tolerance, respekt, omsorg og mod hvor børnene øver sig i:

- Empati
- Aflæse kropssprog, ansigter og tolke følelser
- Trøste
- Hvordan er jeg en god ven
- Giv plads til andre
- Løse/håndtere konflikter
- Sige til og fra
- Dele, skiftes og bytte
- Massage
- Tage vare på hinanden
- Give og modtage

Dialogisk læsning:

- Bøger om begreber, følelser og venner

Hverdagssamling:

- være en del af et større fællesskab
- Se og lytte til hinanden
- Synge

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

§ 7 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

I Ådalen giver vi børnene mulighed for at udtrykke sig i et nuanceret sprog og kunne kommunikere i et socialt samvær.

Børnene tilbydes et læringsrum som giver dem mulighed for at øve sig i at:

- Sætte ord på tanker, følelser og handlinger
- Blive bevidste om kropssprog og handle på det
- Kunne anvende et varieret ordforråd, som de kan benytte i forskellige sammenhænge
- Få en alderssvarende sprogforståelse
- Genkende og lege/skrive sit eget navn

Børn med udfordringer i forhold til fællesskabet:

- Vi er særligt opmærksomme på at sætte ord på alt hvad vi gør.
- Vi arbejder i mindre grupper.
- Vi bruger vores tværfaglige samarbejdspartnere i tæt samarbejde med barnets forældre.

I Ådalen understøtter vi de pædagogiske mål ved at:

- De voksne er tydelige og sætter ord på handlinger, oplevelser og følelser
- Højtlesning, sang, rim og remser indgår kontinuerligt i dagligdagen
- Se på og lege med bogstaver
- Lege med rim og remser (månedens rim)
- Synge
- Dialogisk læsning
- De voksne er opmærksomme på at have og fremme dialoger med børnene.

Eksempler på aktiviteter i Ådalen der fremmer barnets kommunikation og sprog:

Vuggestuen:

- I hverdagen sætter vi ord på alt og bruge mange forholdsord og stedord.
- Samling (Forskellige temaer af varierende længde)
- Sang og sanglege
- Højtlesning
- Rim og remser
- Lege med sproget

Børnehaven:

- Højtlesning
- Til samlinger taler vi om dagens dato, årstider, vejret, og tæller børn og voksne
- Sanglege, rim og remser, fællessang
- Forklare og diskutere betydningen af ord/synonymer
- Sætte mærkater på diverse ting
- Sætte ord på handlinger, oplevelser og følelser
- Dialogisk læsning om begreber, følelser og venner
- Opbygge og udvide det enkelte barns ordforråd og forståelse af begreber
- Præsenterer barnet for bogstaver og dets navn

En stor del af vores arbejde med sproget foregår i hverdagen i de interaktioner vi har med børnene og i hvert læreplanstema er sproget essentielt.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

§ 9 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

I Ådalen giver vi børnene mulighed for at opleve glæden ved, accept af og forståelse for deres egen krop.

Børnene tilbydes et læringsrum som giver dem mulighed for at øve sig i at:

- Føle glæde ved bevægelse
- Kende deres egen krop
- Bruge sanserne
- Bruge deres grov og finmotorik
- Lære om sundhed og hygiejne
- Bruge kroppen aktivt i leg
- Blive selvhjulpne i forhold til for eksempel måltider, af - og påklædning samt toiletbesøg.

Børn med udfordringer i forhold til fællesskabet:

- Vi bruger vores tværfaglige samarbejdspartnere i tæt samarbejde med barnets forældre.
- I hverdagen tilgodeser vi det enkelte barns behov og er opmærksomme på at støtte og guide barnet for eksempel efter fagpersoners retningslinjer eller handleplaner.

I Ådalen understøtter vi de pædagogiske mål ved at:

- Udfordre børnene fysisk, både grov og finmotorisk.
- Lære børnene at kende forskel på sundt og usundt.
- Guide børnene i at være selvhjulpne.
- Være deltagende rollemodeller.

Eksempler på aktiviteter i Ådalen der fremmer barnets kropslige bevidsthed.

Vuggestuen:

Motorik

- Går ture, lege med bold inde og ude
- Kravle op og ned ad puslebordet, stiger, krybber, stole og trapper
- Løbe op og ned ad gange og ude på græsset.
- Hoppe og danse til sanglege.
- Kravle i tunnel, forhindringsbaner
- Sætter ord på kroppen ved skiftesituationer.
- Gyngede, snurre, rutsje, slå kolbøtter og trille
- Selvhjulpethed i garderoben, lyne og knapper
- Spise med kniv og gaffel, drikke af krus
- Tegne, male, klippe, putte i kasse, puslespil, ælte dej, perler på snor.
- Vente, stå i kø, vaske hænder

Børnehaven:

- Gåture:
- Holde hånd
- Gå bag/foran hinanden
- Gå i forskelligt terræn
- "Forhindringsbane"
- Cykle, gyngede, løbehjul, snurre rundt
- Klatre i træer
- Gå på line
- Smører madder, spise med kniv og gaffel
- Ærtepose på hovedet
- Gå op/ned, f.eks. på bakken
- Vente/stå i kø
- Snurre rundt
- Leg på legepladsen
- Boldspil
- Tegne, sy, male, perler, knytte
- Arbejde med kroppen for eksempel ved at undersøge og tale om hvad der er inde i kroppen eller give hinanden massage
- Selvhjulpethed i garderoben, lyne og knapper

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

§ 11 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

I Ådalen giver vi børnene mulighed for at opdager glæden ved og lysten til at udforske og respektere naturen.

Børnene tilbydes et læringsrum som giver dem mulighed for at øve sig i at:

- Udforske naturen
- Passe på naturen
- Begå sig i naturen
- Kende forskel på årstider
- Tilegne sig viden om de fire naturelementer (luft, jord, ild, vand)
- Have en begyndende matematisk opmærksomhed.

Børn med udfordringer i forhold til fællesskabet:

- Vi guider og hjælper det enkelte barn med at deltage i aktiviteterne
- Alle børn har mulighed for at have en "pædagogiske bagdør" hvilket betyder, at et barn altid kan trække sig eller holde "pause" fra en aktivitet, eller at det pædagogiske personale kan ændre aktiviteten for at støtte barnets deltagelse.
- Vi arbejder i varierende gruppe størrelser.

I Ådalen understøtter vi de pædagogiske mål ved at:

- Udforske og eksperimentere i naturen
- Give tid og mulighed for fordybelse
- Lære børnene om ansvarlighed i forhold til naturen og miljøet.
- De voksne lader sig inspirere af børnenes begejstring og nysgerrighed for naturen

Eksempler på aktiviteter i Ådalen der fremmer barnets nysgerrighed og lyst til at udforske verden omkring det.

Vuggestuen:

- Vi tilbyder vuggebarnet at bruge sine sanser på legepladsen og i naturen ved at have fokus på at føle, smage, lugte og lytte
- Går ture og lege på græs og kravle på store sten
- Til samling taler vi om vejret.
- Temaer om former, farver og fænomener
- Sætte ord på alt hvad der findes i naturen
- På tur til åen i Ådalen, kigge på det rindende vand fra broen
- Spise ude i forskelligt vejr

Børnehaven:

- Til samlinger taler vi om dagens dato, årstider, vejret, og tæller børn og voksne
- Undersøger forskellen på "vild" natur og plejet natur:
- Sanser naturen, lytte, smage, røre, se
- Tale om årstider, lægge mærke til forskellene for eksempel at bladene visner, kogler falder ned og hvem spiser dem?
- Tage naturen indenfor og bruge den til forskellige aktiviteter.
- Tage på ture til forskellige områder og sammenligne dem, for eksempel skov, strand, Å løb, gågaden. Vi taler også om hvad man må og ikke må i et givent område og hvordan man færdes i området
- Tur for eksempel til kirkegården, hvor vi taler om livets gang.
- Se på dyr/planter
- Bruge naturen og tage vare på den

I forhold til matematisk opmærksomhed arbejder hele huset i hverdagen med begreber, modsætninger, forholdsord, sortering, kategorisering eller sammenligning og vi hjælper børnene til at have en undersøgende tilgang til deres omgivelser.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

§ 13 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

I Ådalen giver vi børnene mulighed for at få kendskab til egen og andres kulturbaggrund. Og vi giver dem mulighed for at få kendskab til forskellige kulturelle udtryksformer og traditioner

Børn tilbydes et læringsrum hvor de får mulighed for at øve sig i at:

- Bruge kulturelle tilbud
- Få kendskab til traditioner (i institutionen, hen over året, særlige begivenheder o.s.v.)
- Få kendskab til egen og andre kulturer
- Bruge og arbejde med forskellige materialer
- Udtrykke sig kreativt
- Aflæse følelser i hinandens ansigter og kropssprog
- Passe på hinanden og Ådalens ting

Børn med udfordringer i forhold til fællesskabet:

- Vi guider og hjælper det enkelte barn med at deltage i aktiviteterne
- Alle børn har mulighed for at have en "pædagogisk bagdør" hvilket betyder, at et barn altid kan trække sig eller holde "pause" fra en aktivitet, eller at det pædagogiske personale kan ændre aktiviteten for at støtte barnets deltagelse.
- Vi arbejder i varierende gruppestørrelser.

I Ådalen understøtter vi de pædagogiske mål ved at:

- Gøre brug af nærmiljøets kulturtilbud så som museer, biblioteket, teater og biografen
- Vise børnene forskellige kulturelle udtryksformer
- Skabe læringsrum hvor børnene får mulighed for at få oplevelser og være kreative
- Præsenterer egen og andres kulturer og traditioner
- Understøtte børnenes muligheder for at videregive kulturelle erfaringer til hinanden
- Spille små "teaterstykker" med ting fra hverdagen og indeholder læring om den givne situation.
- Arbejde med metoden "Fri for mobberi"
- Have besøg af en musikpædagog flere gange om året
- Smager mad fra forskellige kulturer.

Eksempler på aktiviteter i Ådalen der fremmer børnenes kendskab til egen og andres kulturelle baggrund

Vuggestuen:

- Vi går i teatret
- Går ture og klatre på stenskulpturer
- Maler dækservietter
- Klipper og tegner
- Synger julesange i december
- Lanternefest
- Nisser med hjem på skift
- Vi tænder et kalenderlys
- Fastelavn, påske og andre traditioner.

Børnehaven:

Vi har aktiviteter der knytter sig til Årets højtider

- Fastelavn
- Påske
- Lanternefest
- Jul og kirke besøg
- Klipper
- Syr
- Tegner frihånd, efter skabeloner eller i malebøger
- Maler

Alle børne arbejder med forskellige kreative udtryksformer i hverdagen så som klippe/klistre, arbejde med forskellige materialer eller tegne.

Hvert år har vi en periode hvor alle børn arbejder specifikt med kreativitet og kunstneriske udtryksformer og holder en fernisering.

Alle børn går en eller flere gange i teatret

Børnehavebørnene går i "Børnebiffen" som er et samarbejde med den lokale biograf, Dansk Film Institut og børnehaverne i området.

Ådalen deltager i Kulturstjerne som er et samarbejde mellem Willumsen museet, Lokalhistorisk museum, Biblioteket og Musikskolen hvor børnehavebørnene bliver præsenteret for og deltager i de forskellige kulturinstitutioners tilbud. Vuggestuen besøger ligeledes Willumsen

Børnenes kreationer indgår som en del af udsmykningen af Ådalen.

Evalueringskultur

Lederen af børnehuset/daglejen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en

vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af børnehuset/daglejen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

I Ådalen arbejder vi formelt med evaluering på personalemøder, stuemøder, forældremøder, planlægningsmøder, vejledningsmøder for studerende, MUS-samtaler, forældresamtaler og uformelt i løbet af hverdagen. Vores formelle evalueringsmetode kan ses sidst i dette afsnit

Eksempler på evalueringer i Ådalen

Personalmøder:

- Efter "skolebørnene" er gået ud, evaluerer vi de voksnes bidrag til det enkelte barns forløb fra start til slut i Ådalen. Vi har fokus på hvad der understøttede barnets dannelse og læring og hvad der kan gøres bedre eller anderledes i lignende situationer.
- Projekter for alle i huset
- Højtider og andre begivenheder
- Årsplaner
- Pædagog og pædagogisk assistent studerendes forløb
- Den styrkede læreplan
- Samarbejdet med andre faggrupper, børnehuse og forældre

Stuemøder:

- Indkøring
- Samling
- Fordeling af børn i forskellige grupper i løbet af dagen
- Forældrekontakt / samtaler / mødedagsordner
- Sammensætning af børnegrupper
- Projekter på stuen

Forældremøder:

- Individuelle forældresamtaler
- Overleveringer fra Vuggestue -> Børnehave -> Skole

Planlægningsmøder:

- Forløb for hele huset
- Forløb for aldersopdelte børnegrupper
- Samarbejde med andre fagpersoner

Vejledningsmøder:

- Studerende får feedback og vejledning i forhold til deres hverdag på stuen og med henblik på opgaveskrivning.

MUS-samtaler:

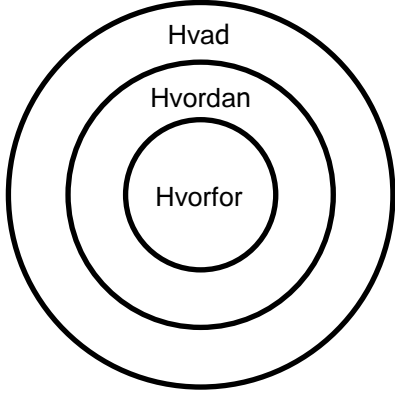

- Den enkelte medarbejder og pædagogiske leder evaluerer arbejdsopgaver og mål siden sidste MUS-samtale.

I løbet af hverdagen:

- Placering af børn i forhold til hinanden når vi spiser, går tur, har samling etc.
- Aktiviteter der tilpasses på grund af det aktuelle personale eller børnesammensætning.
- Tilpasning af dagligdagen i forhold til vejret.

Eksempler på dokumentation kan være:

- Fotos
- Plancher der beskriver et projekt, forløbet og resultaterne
- Referater fra forældremøder.
- Tegninger, "Diplomer" eller genstande børnene tager med hjem
- De mundtlige overleveringer når et barn kommer eller går.
- De kommende skolebørn får en kuffert med fra deres tid i Ådalen.
I kufferten er der forskellige fotos, tegninger eller andre ting barnet har valgt skal være i den.
- "Dagbogs" notater

<p>BØRNEPERSPEKTIV </p>	<p>Det første område er</p> <p>Børnenes perspektiv i forhold til den aktuelle situation/aktivitet/begivenhed.</p> <p>Hvordan vil børnene opleve aktiviteten (eller hvordan oplevede børnene aktiviteten)</p>
	<p>Det andet område er</p> <p>Hvorfor skal vi lave aktiviteten (eller hvorfor gør vi som vi gør),</p> <p>Hvordan udfører vi aktiviteten (eller hvornår gør vi som vi gør)</p> <p>Hvad skal der ske (eller hvad sker der).</p>
 VOKSNE	<p>Det tredje område er</p> <p>Hvad er / var de voksnes bidrag til den aktuelle situation/aktivitet/begivenhed og er der noget der skal ændres?</p>

Det pædagogiske grundlag i Frederikssund Nord

Børnesyn, Dannelse og børne- perspektiv, Leg, Læring og Børne- fællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os, og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Vores børnesyn bygger på, at barnet fødes som et relationelt menneske med gode intentioner, nysgerrighed og lyst til læring.

Vores børnesyn er, at barnet:

- har en værdi i sig selv
- ses som kompetent og har ressourcer
- finder sine ytringer meningsfulde for barnet selv
- er et individ og er forskellig fra andre
- har mestringskompetencer
- har en intention bag sine handlinger
- udvikles i relationer og inkluderende fællesskaber
- har behov for omsorg, anerkendelse, respekt og nære relationer
- er afhængigt af personale; nogen, der holder af det
- har krav på medinddragelse
- ses som aktiv medskaber af egen læring
- er legende

Vores børnesyn skal i hverdagen vise sig ved, at vi har børn, som:

- leger og indgår i relationer med hinanden "Hvad skal vi lege?"
- har selvværd og selvtillid "Så er jeg her!"
- er nysgerrige, spørger, udforsker og undres
- er tillidsfulde og udtrykker deres behov, ønsker og meninger
- henvender sig til personalet, viser glæde for dem og søger hjælp ved behov
- har gode narrativer om hinanden og hjælper hinanden
- kan konflikthåndtere
- vil prøve nyt, tør fejle og prøver igen
- er sig selv og respekterer andre
- er glade, trygge og i trivsel
- føler sig set, hørt og forstået
- er bevidste om eget værd

For at omsætte vores børnesyn, skal vi som personale:

- være nærværende, reflekterende, guidende og have empati
- møde børnene i øjenhøjde (helt praktisk og i overført betydning)
- give børnene mulighed for at ytre sig

- være så fleksible som muligt for at inddrage børneperspektiver
- afstemme os følelsesmæssigt til børnene med kropssprog, mimik og stemmeføring (mikroregulering)
- justere os i aktiviteter, afvige fra planen og gribe børnenes initiativ
- følge barnets spor og være nysgerrige på barnets intentioner
- opbygge tillidsfulde relationer til børnene
- være fordomsfri og respektere barnets baggrund (familie, etnicitet mv.)
- være tilgængelige og vise glæde for ALLE børn
- skabe gode narrativer om børnene
- være opmærksomme på, at der altid skal være en pædagogisk bagdør for alle børn
- møde barnet på alle følelser

Dannelse og børneperspektiv - Demokrati og medbestemmelse

Dannelse er en proces, som udvikler integritet, engagement, livsduelighed, gå-på-mod og deltagelseskompetence, og klæder barnet på til at deltage i et demokratisk samfund og i en global verden.

Som tegn på at børnene inddrages og deres perspektiv er til stede, ser vi børn, som:

- kommer med idéer og ønsker til aktiviteter
- er medaktør i tilrettelæggelse af aktiviteter
- har tid, rum og ro
- agerer hensynsfuldt og empatisk i samspil med andre
- udtrykker meninger og holdninger
- stiller spørgsmål og er nysgerrige
- lytter til hinanden og accepterer andres meninger
- forstår demokratiske valg
- har forståelse for forskelligheder

Som personale fremmer vi dannelse, demokrati og medbestemmelse ved at:

- tilrettelægge en dagligdag, hvor børnenes perspektiv inddrages
- vise interesse for børnenes spor, gribe deres initiativer og understøtte og udbygge dem
- være bevidst om at inddrage børnene i hverdagens aktiviteter og gøremål
- sikre alle børn medindflydelse og medbestemmelse
- inddrage børnene i demokratiske valg
- skabe forståelse for forskelligheder hos børnene
- understøtte børnekultur og dermed børnenes initiativer

Leg

Leg er grundlæggende for børns sociale og personlige udvikling.

Legen er:

- et rum, hvor barnet kan eksperimentere
- en måde at forstå og begribe verden
- barnets mulighed for at bearbejde oplevelser og følelser
- et rum hvor barnet øver sig i at justere sig og forhandle

Når børn besidder legekompetence:

- evner de at fastholde en leg og genoptage den efter tid
- har de empati og kan tage hensyn til andre
- kan de forhandle og indtage forskellige roller
- kan de vente på tur og justere sig i forhold til andre
- leger de fantasilege
- udvikler de deres sprog og kommunikation i legen
- leger de på tværs af alder og køn
- opnår de forskellige mestringsstrategier
- kan de invitere andre ind i leg
- eksperimenterer og udfordrer de sig selv i legen

For at understøtte legen og børnenes deltagelse, skal vi som personale:

- indgå i børnenes leg på forskellige niveauer (gå foran, ved siden af og bagved)
- fordybe os i et emne i engageret samvær med børnene
- opfatte leg som værdifuld og give den plads
- vægte både vokseninitieret og børneinitieret leg
- understøtte legefællesskaber mellem børnene
- være opmærksomme på, hvilke lege børnene er optaget af
- sikre, at alle børn indgår i et legefællesskab
- anvende legens data
- skabe et læringsmiljø, som indbyder til leg
- forberede børnene, når det er nødvendigt at afbryde legen
- mediere ved konflikter i legen, så den kan fortsætte
- igangsætte lege og inddrage børn, der ikke er i leg

Læringssyn

Vores læringssyn bygger på, at læring fokuserer på at lære at lære og at læring er kontinuerlig og sker hele tiden.

Vores læringssyn er, at læring:

- er, når man kan formidle og anvende det lærte
- sker, når barnet er trygt, i trivsel og har tillid til børn og Personale
- giver forskelligt læringsudbytte, hvilket skal respekteres
- kan opstå, når der er mulighed for at udforske, spørge, undres og afprøve
- forudsætter motivation, nysgerrighed og mening

Læring kan vise sig på flere måder hos børnene. Det kan være interpersonelt, relationelt, implicit og eksplicit.

Når vi ser tegn på læring, ser vi børn, som:

- har selvtillid og viser ny læring frem "Se hvad jeg kan!"
- er nysgerrige på verden og undres, som vil vide mere og stiller spørgsmål
- prøver og øver sig i at øve sig
- leger og udvikler legen med nye elementer
- hjælper børn til ny læring
- er fordybet og optaget

For at understøtte børns læring, skal vi som personale:

- være bevidst om barnets nærmeste udviklingszone
- være observerende
- have øje for supplerende læring
- skabe en struktur, som giver mulighed for ro
- skabe udfordrende og foranderlige læringsmiljøer, hvor læring er muligt
- være opmærksomme på vigtigheden af både børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutiner
- tilrettelægge læringsmiljøet i forhold til både det enkelte barn og gruppen
- undre os sammen med børnene
- give rum og plads til nysgerrighed og anerkende alle spørgsmål
- følge børnenes spor – åbne for ny viden om det, de viser interesse for
- udvide børns begrebsverden gennem leg
- lade børn gøre det, de selv kan
- gå foran, ved siden af og bagved barnet
- anerkende barnets indsats og ikke resultatet
- skabe mening for barnet
- motivere barnet

Børnefællesskaber

Børnefællesskaber er fundamentet for at hvert enkelt barn kan trives, udvikle sig, være i læring og dannes til et helt menneske med en stærk integritet.

Børnefællesskaberne skal:

- være inkluderende og sikre deltagelsesmuligheder for alle
- balancere mellem individ og fællesskab
- understøtte at alle børn har en stemme

Børnefællesskaberne understøtter at børn:

- er en del af mindst et legefællesskab
- udviser omsorg for andre
- oplever sig som en del af fællesskabet
- er deltagende og bidrager til fællesskabet
- kan vente og tilsidesætte egne behov
- hjælper børn
- trives
- kan afstemme sig i forhold til hinanden og situationen
- oplever, at de kan være sig selv

Vores rolle som personale i og omkring børnefællesskaberne er at:

- støtte og guide barnet i fællesskabet
- have øje for det enkelte barn i det store fællesskab
- etablere fællesskaber, hvor børnene får mulighed for at danne venskaber på tværs af alder, køn og kultur
- påtage sig rollen som karavanefører
- have øje på, at alle børn er inkluderet i et fællesskab
- tilrettelægge læringsmiljøet, så det inviterer til alsidige børnefællesskaber

- have opmærksomhed på både de forpligtende fællesskaber, der tager udgangspunkt i hvad barnet og gruppen har brug for og de uforpligtende fællesskaber
- have opmærksomhed på det sociale samspil og de sociale spilleregler

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø i børnehuset har tre dimensioner:

- Det fysiske miljø inde og ude, arkitekturen, hvordan ser der ud, hvilke materialer er der, hvilke muligheder byder det på for fysisk udfoldelse.
- Det pædagogiske miljø, hvordan er pædagogikken tilrettelagt med tanke på barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse, hvordan ser strukturen og rammerne ud, dagens rutiner og rytme.
- Det sociale miljø, som børn og personale skaber sammen, når de indgår i og bidrager til børnehusets materialitet, aktiviteter, steder, rum osv.

Når vi lykkes med et godt pædagogisk læringsmiljø, ser vi børn, som:

- trives i børnehuset
- kan genkende dagens rutiner og rytme
- er trygge og kan vælge til og fra mellem forskellige tilbud
- selvstændigt kan gå i gang med en leg/aktivitet
- føler sig set, hørt og forstået.

For at skabe et godt læringsmiljø med fokus på kerneopgaven, skal vi som personale:

- udvikle det pædagogiske læringsmiljø ved at opstille mål, handle, evaluere og justere.
- skabe tydelig struktur og rammer, genkendelighed og forudsigelighed i hverdagen (makroregulering)
- være opmærksomme på vores positionering (foran, bagved og ved siden af og være bevidst om at være hhv. karavanefører og hjælper)
- reflektere over egen praksis og vores rolle som læringsmiljø
- justere os i forhold til barnet/børnegruppen
- tilrettelægge dagen, så der er en vekselvirkning mellem børneinitieret leg, voksenstyret aktivitet, rutiner og pauser
- indrette huset, så det er tydeligt, hvilken leg og læring, der kan foregå på stedet, også på legepladsen
- tage ansvaret for stemningen i miljøet

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Et tæt samarbejde mellem forældrene og personalet viser barnet, at de voksne har det godt med hinanden og det er en forudsætning for at barnet kan være trygt og trives i institutionen. Vi finder det afgørende for barnets trivsel, at få et godt forældresamarbejde i gang.

Det professionelle forældresamarbejde er kendetegnet ved:

- tryghed og tillid
- forældre mødes med respekt i forhold til at det er dem, der kender barnet bedst
- forståelse for forskellighed uden fordomme
- gensidig forventningsafstemning
- ærlighed og troværdighed
- konstruktiv dialog, kommunikation og formidling

Når forældresamarbejdet fungerer, vil vi opleve forældre, som:

- søger råd og vejledning
- informerer om ændringer i hjemmet
- deltager i samtaler, møder og sociale arrangementer i børnehuset
- respekterer og understøtter børnehusets regler
- læser og forholder sig til informationer
- stiller spørgsmål til os
- er trygge og har tillid til os
- er nysgerrige på vores praksis
- spørger ind til barnets læring og optagethed
- tør tale om både det, der fungerer og det, der ikke fungerer
- føler sig hørt i forhold til deres barn
- taler positivt om deres børnehus
- er medskabere af og understøtter kulturen i børnehuset

Som personale bidrager vi med at:

- invitere forældrene ind i kulturen i børnehuset
- råde og vejlede ud fra vores faglige viden
- informere om dagligdagen
- være opsøgende og tage ansvar for samarbejdet
- være imødekommende og have positive forventninger til forældrene
- forstå og tro på, at forældrene gør det bedste de kan
- forstå og respektere, at der er flere virkeligheder
- forventningsafstemme og være bevidst om at italesætte tavs viden
- være opmærksom på, at kommunikation kan understøttes af billeder mm.
- være opmærksomme på at give alle familier mulighed for at bidrage med noget, som de er gode til

- inddrage forældrene i overvejelser, observationer mv. omkring deres barn - også de svære ting
- være autentiske og troværdige
- være undersøgende og nysgerrige
- opfatte forældrene som en ressource og anerkende deres perspektiver og oplevelser

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn i udsatte positioner skal forstås som en sammensat gruppe af børn, der f.eks. kan være børn med en svag socio-økonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet. Det kan være en varig funktionsnedsættelse eller en kortvarig akut situation, men vi forstår en udsat position som både dynamisk og kontekst-afhængig.

Når vi lykkes med at arbejde inkluderende, ser vi børn, som:

- deltager i fællesskaber på deres egne præmisser
- viser forståelse for andre børns særaftaler
- føler sig som en del af leg og fællesskab
- føler de hører til og har positive relationer
- føler sig anerkendt og værdifulde

Som personale arbejder vi inkluderende ved at:

- arbejde med pædagogiske bagdøre
- være opmærksomme på, om et barn oplever sig som deltagende eller ikke deltagende, når det befinder sig i yderkanten af aktiviteten
- møde barnet positivt
- møde barnet med anerkendelse
- guide barnet i og ind i fællesskaber
- skabe deltagelsesmuligheder for alle børn
- være opmærksomme på at mindske deltagelsesbarrierer i læringsmiljøet
- kompensere der, hvor det giver mening
- modvirke marginalisering og stigmatisering
- tilrettelægge og justere os i forhold til barnets behov
- være opmærksomme på at sikre alle børn deltagelsesmuligheder
- give slip på "vi plejer"
- respektere barnet og barnets bidrag
- opfatte mangfoldighed som en ressource
- tænke ressourceorienteret om barnet
- skabe positive narrativer om barnet
- arbejde med struktur, tydelighed, forudsigelighed, genkendelighed
- være opmærksomme på at positionere barnet positivt i fællesskaber

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi vil etablere et skoleunderstøttende pædagogisk læringsmiljø for de børn, der skal starte i mini SFO 1. maj det følgende år. Vores arbejde skal understøtte, at børnene har mod på at skulle i skole.

Børn, som har mod på at skulle i skole:

- kan imødekomme krav og tilsidesætte egne behov
- har følelsesmæssigt overskud og kan klare modstand
- står ved egne følelser og oplevelser
- kan og vil indgå i fællesskaber
- er nysgerrige på det nye
- siger ja til fællesskabet og aktiviteterne i det
- kan begå sig i fællesskabet, dvs. lytte, tale, vente og handle efter anvisninger
- har overskud til at indgå i nye fællesskaber og er deltagende
- kan tage kontakt og danne nye venskaber
- har mod og lyst til nye venskaber
- viser glæde ved mødet med nye kammerater
- hjælper og vejleder andre børn
- tager hånd om hinanden i nye venskaber
- tør møde nye udfordringer og har mod på nye oplevelser
- glæder sig til førskoleaktivitet på tværs af husene
- kan være i deres krop – kropskontrol – impulshæmning – mærke sin krop – kropsbevidsthed
- kan affektregulere
- har gå-på-mod
- kan fordybe sig og er vedholdende
- har lyst til at lære
- er nysgerrige overfor bogstaver, tal, mønstre, former osv.

Som personale skaber vi sammenhæng og understøtter overgangen til børnehaveklassen ved, at vi:

- skaber brobygningsarbejde på tværs af huse i forhold til skolestart
- har en legende tilgang og følger børnenes spor
- kan se alle børns potentialer og har en eksperimenterende tilgang
- arbejder med aktiviteter, som er med til at støtte børnene i at blive skoleparate
- indgår i og er medudviklere af det skoleforberedende arbejde på tværs af husene
- udfordrer børnene med ukendte opgaver og miljøer
- tilrettelægger dagen, så der er en vekselvirkning mellem børneinitieret leg, voksestyrede aktiviteter, rutiner og pauser
- udfordrer børnene tilpas – nærmeste udviklingszone

- understøtter børnenes mulighed for at danne nye venskaber
- guider børnene til selv at løse problemer og håndtere konflikter
- tilrettelægger aktiviteter med fokus på farver, former, tal og bogstaver
- øver børnene i at være kritisk tænkende
- giver børnene ansvar i forhold til daglige opgaver
- ansporer børn til at øve sig og prøve selv
- arbejder med at udvikle børnenes følelsesmæssige regulering
- udfylder overgangsark til brug for overlevering til skolen

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi lægger vægt på at børnene har kendskab til deres lokalsamfund og de muligheder, der er omkring dem.

Frederikssund kommune har etableret to tilbud til alle dagtilbud i kommunen, som børnene skal deltage i. Det er Kulturstierne og en årlig teatertur.

Kulturstier:

Kulturstier er et tilbud til alle vores 4- og 5-årige i Frederikssund kommunes dagtilbud. De deltagende kulturinstitutioner fra lokalområdet er Biblioteket, Museet Færggården, Willumsens museum og Musikskolen. Der arbejdes på at udvide Kulturstierne med et naturtilbud. Børnene møder de lokale kultur- og naturformidlere og institutioner gennem strukturerede forløb, som er udviklet i et samarbejde mellem pædagoger og kulturformidlere. På Kulturstierne kommer børnenes nysgerrighed og sanser vidt omkring i litteraturen, naturen, billedkunsten, musikken og kulturarvens verdener.

Teatertur:

Hvert år får alle børn i Frederikssund kommunes dagtilbud mulighed for at se en teaterforestilling. I vores lokalområde foregår det i Kulturhuset Elværket.

Andre tilbud:

Der er Børnebiffen, som også er et tilbud til alle dagtilbud i Frederikssund kommune. Det er et samarbejde mellem daginstitutionerne og de tre lokale biografer i Frederikssund: Parkteatret, Skibby Kino og Slangerup Kino. Tilbuddet er frivilligt og styret af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for de tre biografer og tre dagtilbudsledere fra hhv. Frederikssund Nord/Syd, Slangerup og Jægerspris/Skibby.

I de enkelte børnehuse er der forskellige traditioner i lokalsamfundet, for eksempel Luciaoptog og fastelavn på plejehjemmet, besøg i kirken til jul, julesang hos Blindesamfundets lokalafdeling og besøg på brandstationen.